

TENDENS TILBAGE TIL MODERSMÅLET

HJEM
IGEN

Engang sang Kirstine Stubbe Teglbjærg på engelsk som frontfigur i den musikalske eksportsucces Blue Foundation. Men da hun brød med bandet og besluttede sig for at lave et soloalbum, væltede ord som 'sorte marker' og 'aftentung syren' pludselig ud af hende. Og Stubbe Teglbjærg er langt fra den eneste, som søger tilbage mod de danske gloser lige nu. Christian Hjelm, Kristian Leth og Søren Huss er blandt de danske musikere, som har forelsket sig i deres modersmål.

METTE LÜTZHØFT

Der findes lyd
Afsorte marker
Vinterhimmel
Dis og stille regn og søvn
Og af skumring og varme trappesten
Og af aftentung syren

Kirstine Stubbe Teglbjærg var glad den vinterkolde januardag, hvor hun havde skrevet den sidste linje i sangen 'Drømmenes lyd'. Hun havde nemlig fundet på et begreb, hun ikke syntes, hun havde hørt før. Aftentung syren. To små ord, der malede et billede af den særlig varme sommeraften, hvor man kommer gående ned ad en villavej og passerer en syren, der hænger tungt ud over hækken og fylder luften med sin kraftfulde sødme. To små ord, som lød helt unikt på det sprog, hun var ved at genfinde efter udelukkende at have sunget og skrevet sange på engelsk i 11 år.

»Det har været en magisk og gådefuld opdagelse at gå ind i det danske sprog. Pludselig kunne jeg begynde at sige noget mere mellem linjerne og bruge farverne og nuancerne i sproget. At skrive på dansk er en følelse af at komme hjem og finde nogle rødder. Mit solo-projekt handler om at finde mine egne ben at stå på, og der er en *grounding* i det at synge på dansk. Jeg har faktisk længtes efter mit eget sprog«, siger Kirstine Stubbe Teglbjærg.

Den 39-årige sangerinde er bedst kendt for i 11 år at have været forsanger i Blue Foundation. Med hendes charmerende sløve, lyse sukkerstemme i front for sange som 'Sweep of Days' og 'Save This Town' fik gruppen i starten af 00'erne et internationalt gennembrud af den slags, som de fleste danske musikere bare kan drømme om. Med international fanbase, prestigefulde pladekontrakter og en plads på soundtracket til blockbustersuccesen 'Twilight'.

Men når Kirstine Stubbe Teglbjærg til næste år udgiver sit første soloalbum, vender hun for en stund udlandet ryggen for i stedet at vende tilbage til sit modersmål. Det danske sprog kan

nemlig noget ganske særligt, mener hun.

Det er hun ikke ene om. Efter at have udgivet fire engelsksprogede plader sammen med The William Blakes sendte Kristian Leth i juni sit soloalbum 'Hjemad' på gaden. En plade, hvor han, som navnet indikerer, både sprogligt og lyrisk har forladt internationalt farvand for at sætte sejl mod Danmark. Christian Hjelm, frontmand i det engelsksprogede indierockorkester Figurines, fik anmelderne til at tale om Kim Larsen og stolt dansk sangskrivertradition, da han i september udgav sin solo-debut, 'Før vi blev lette'. Og på mandag udkommer så 'Oppefra & ned', det andet dansksprogede soloalbum fra Saybiaforsangeren Søren Huss, der også startede sin karriere på engelsk.

For Kirstine Stubbe Teglbjærg har det danske sprog været med til at tegne en tydelig streg mellem fortiden i Blue Foundation og fremtiden som soloartist. Da hun stod alene med sin egen lyd og sit personlige projekt, gav modersmålet pludselig bedst mening.

“
At skrive på dansk er som at finde sine rødder
Kirstine Stubbe Teglbjærg

sproglige misforståelser.

»Det føles mere intimt for mig at arbejde på dansk. Det er, som om der bliver skrælet et lag af på dansk.

»Man kan sammenligne det at skrive tekster på engelsk med at spille et instrument, som man ikke mestrer særlig godt. Man har hele tiden sit fokus låst fast på, hvordan man skal gøre det. Hvordan skal jeg sætte fingrene, slå strengene an eller blæse? Med dansk som mit instrument spiller jeg bare.«

Uden kondom

Samme oplevelse havde Søren Huss, da

SORTE MARKER. Er et af de danske begreber, som Kirstine Stubbe Teglbjærg opdagede, da hun efter flere år som sangerinde i det engelsksprogede band Blue Foundation begyndte at skrive sine sange på dansk.
Foto: Peter Hove Olesen

han i 2010 udgav sit første soloalbum på dansk. På 'Troen og ingen' så den 37-årige musiker vreden og sorgen i øjnene, tre år efter at han havde mistet sin kæreste i en trafikulykke, hvor parrets datter også blev hårdt kvæstet. Albummet rummede stærkt personlige sørgesange og kunne af den grund kun skrives på dansk, siger han. På engelsk skraber man nemlig kun overfladen af sproget, og teksterne bliver hurtigt banale og »propfyldte med klicheer«. Og det var hans solosange for vigtige til.

»Undervejs kunne jeg mærke, at det engelske sprog bare ikke slog til. Jeg havde brug for mere nærvær og mere fortrolighed med det sprog, jeg skrev på. Og det kunne jeg kun få ved at skrive på mit modersmål. Sproget, jeg tænker,

føler og drømmer på hver eneste dag, siger han og henviser til et vers fra nummeret 'Intet er, intet bliver' fra hans solodebut.

*Der er intet så formålstøst som at holde døren på klem
Til et loft med støvede kasser
fyldt med farvestrålende tøj*

»Ordene her handler om ikke at trække fortiden med ind i nutiden. At man skal lukke dørene til nogle ting og ikke lade dem gennemsyre nuet. Jeg tror ikke, det ville klinge på samme måde i min krop, hvis jeg sang dem på engelsk. Ens modersmål når bare så hurtigt hele vejen ind«, forklarer han.

Han havde ellers skrevet og sunget på engelsk på Saybias tre plader, der alle opnåede stor kommerciel succes både

nationalt og internationalt. Bandet var drevet af drømmen om at komme til det store udland, sælge mange plader og ikke være begrænset af en målgruppe på fem millioner. Så selvfølgelig måtte sproget være engelsk. Men det var først, da Søren Huss begyndte at skrive på dansk, at han for alvor følte sig hjemme. Ordene kom tættere på, og han kunne ikke længere gemme sig.

»Så var det lige pludselig ligesom at bolle uden kondom. Det var som at mærke sproget og mærke sangen ægte for første gang. Det var virkelig en åbenbaring.«

Fik et sprog foræret

Der var også flere anmeldere, der påpegede, at det danske sprog åbnede op for

et mere personligt univers, da de tog Christian Hjelm's album 'Før vi blev lette' under behandling. Og det overraskede egentlig Figurines-frontmanden lidt. Det var nemlig aldrig meningen, at pladen skulle være et personligt bekendelsesprojekt.

»Jeg føler egentlig, at jeg kredser om de samme emner som på engelsk. Håbefuld melankoli med et glimt i øjet og kærlighed, der tabes og genfindes. Men jeg kan fornemme, at folk føler, at de bliver lukket ind på en anden måde, når jeg synger på dansk. At det rammer stærkere«, siger han.

Siden det nordjyske indierockband Figurines blev dannet i midten af 1990'erne, har gruppen lavet syv engelsksprogede album, spillet et hav af

koncerter uden for Danmarks grænser og er blevet rost i anerkendte udenlandske musikmagasiner. Og netop på grund af orkestrets forankrede internationale lyd stod det klart for Christian Hjelm, at han skulle synge på dansk, hvis hans soloprojekt ikke bare skulle blive en omgang Figurines light. Og da han først kom i gang med at skrive på dansk, var det, som om stroferne væltede ud af ham. Sitrende nyforelsket i sit modersmål skrev han tre sange til sit kommende album på to dage.

»Da jeg gik over til dansk, følte jeg, at jeg fik et sprog foræret. Jeg har skrevet på engelsk i så mange år, så da jeg begyndte at skrive på dansk, tænkte jeg: Nå ja for fanden, den der sætning! Og det der ord«, siger han og giver et ek-

KIRSTINE STUBBE TEGLBJÆRG.
Foto: Peter Hove Olesen

sempel fra sit seneste album:

*Alle ting som vi siger, ting som vi gør
vil vi glemme, hvordan det var før
Før vi blev lette
Før vi blev lette*

»Hvis du oversætter 'Før vi blev lette' til engelsk, så... Jamen, det kan man slet ikke. Men på dansk tænker man: Hvad er det for noget? Var det en tid, før det hele blev for let? Eller før vi blev for dovne? Skinnede vi ikke nok igennem? Eller blev man for let i vægt, så man bare fløj af sted? De tre ord kan betyde så meget.«

International lyd

Da beat, rock og folk-kulturen kom til

Fortsættes på side 6